

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 116/1852/2020
Zarządu Województwa Podlaskiego
z dnia 31 marca 2020 r.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W BIAŁYMSTOKU

Sprawozdanie z realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 r. w województwie podlaskim

Białystok, luty 2020 r.

1. Wprowadzenie

Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2019 (RPD/2019) został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr 29/342/2019 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 20 marca 2019 r.

Zgodnie z przyjętymi zasadami monitorowania i koordynowania RPD/2019, z realizacji działań ujętych w Planie przygotowywane jest sprawozdanie roczne. Sprawozdanie informuje o działaniach w zakresie polityki rynku pracy i zatrudnienia podjętych i realizowanych w ramach ww. planu w województwie podlaskim w 2019 r. i podsumowuje ich realizację w okresie roku w odniesieniu do założonych efektów.

Sprawozdanie roczne opracowywane jest na podstawie sprawozdań sporządzonych przez Realizatorów zadań zgłoszonych do Planu, zawierających m.in.: charakterystykę realizowanych zadań, uzyskane efekty, wydatkowane/zaangażowane kwoty na realizację przedsięwzięć.

Niniejsze sprawozdanie składa się z części opisowej obejmującej sytuację na rynku pracy w województwie podlaskim w 2019 r. z uwzględnieniem wskaźników opisujących zmiany na rynku pracy oraz podsumowanie realizacji Planu w 2019 r. Załączniki do planu zawierają zestawienie planowanych do uzyskania efektów w ramach zgłoszonych zadań z uzyskanymi efektami (zał. 1), zestawienie wydatków poniesionych na realizację Planu (zał. 2) oraz zestawienie wybranych wskaźników odnoszących się do sytuacji na rynku pracy (zał. 3).

2. Sytuacja na rynku pracy w województwie podlaskim w 2019 roku - ogólne wskaźniki.

Rok 2019 był kolejnym okresem spadku poziomu bezrobocia rejestrowanego. Od początku roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 3,5 tys. osób, tj. o 9,5%.

Do kontynuacji korzystnych zmian z poprzedniego roku przyczyniła się realizacja szeregu inicjatyw i działań podejmowanych w obszarze rynku pracy, w tym przez Realizatorów RPD/2019. Na regionalnym rynku pracy odnotowano w 2019 roku następujące pozytywne zmiany:

- a) 2019 rok był kolejnym już rokiem, kiedy wzrosła liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON (105,6 tys. podmiotów – o 2,6 tys. więcej). W woj. podlaskim występuje dość duże zróżnicowanie terytorialne pod względem rozmieszczenia podmiotów.
- b) **Liczba pracujących**¹ w województwie (wg BAEL) pozostała na poziomie sprzed roku i wyniosła w III kwartale 2019 roku 495 tys. osób.
- c) Nastąpił wzrost wartości **wskaźnika zatrudnienia w grupie ludności 15 lat i więcej** o 0,6 punktu proc. w skali roku, który wyniósł w III kwartale 2019 r. 55,5%; wśród mężczyzn omawiany wskaźnik ukształtował się na poziomie 64,4%, natomiast wśród kobiet – 47,0% i wzrósł na przestrzeni roku odpowiednio o: 1,3 i 0,5 punktu proc.
- d) Zwiększyła się także wartość **wskaźnika zatrudnienia ludności w wieku 20-64 lata** o 1,3 punktu, wynosząc w III kwartale 2019 r. 75,5% i kształtując się na poziomie wyższym niż średnia krajowa² (73,6%) o 1,9 punktu.
- e) **Przeciętne zatrudnienie**³ w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w porównaniu do 2018 roku o 5,2% i wyniosło w okresie I-XII 2019 r. 118,4 tys. osób.
- f) Wartość **współczynnika aktywności zawodowej**⁴ dla ludności w wieku 15 lat i więcej zwiększyła się o 0,5 punktu proc., wynosząc w III kwartale 2019 r. 57,4%; na przestrzeni roku wartość tego wskaźnika zmniejszyła się wśród mężczyzn o 0,1 punktu proc. i wzrosła wśród kobiet o 1,2 punktu proc., osiągając wartości odpowiednio: 66,3% i 49,4%.
- g) Spadek poziomu bezrobocia rejestrowanego - w 2019 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy**⁵ woj. podlaskiego zmniejszyła o 3,5 tys. osób, tj. o 9,5% i ukształtowała się na poziomie 33,3 tys. osób (dla porównania: w 2018 r. odnotowano spadek poziomu bezrobocia o 3,2 tys. osób, tj. o 8,0%).

¹ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w III kwartale 2019 r. Informacje sygnałowe, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 31.12.2019 r., s.3 i nast., <http://bialystok.stat.gov.pl/>

² BDL, www.bdl.stat.gov.pl

³ Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego w grudniu 2019 r., nr 12/2019, Urząd Statystyczny w Białymstoku, s.2 i nast., <http://bialystok.stat.gov.pl/>

⁴ Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podlaskim w III kwartale 2019r. Informacje sygnałowe, Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 31.12.2018 r., s.3 i nast., <http://bialystok.stat.gov.pl/>

⁵ Podlaski Rynek Pracy grudzień 2019, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok grudzień 2019, s.7

- h) Zmniejszyła się wartość **stopy bezrobocia rejestrowanego** o 0,8 punktu proc. (w Polsce o 0,6 punktu proc.); bezrobotni zarejestrowani w końcu 2019 r. stanowili 6,9% ludności aktywnej zawodowo, podczas gdy w końcu 2018r. 7,7%. Wartość stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie osiągnęła poziom wyższy od średniej krajowej o 1,7 punktu proc. (Polska 5,2%).
- i) Wartość **stopy bezrobocia tzw. rzeczywistego (wg BAEL)** nie zmieniła się na przestrzeni roku, pozostając na poziomie 3,5% w III kwartale 2019 r., przy czym stopa bezrobocia kobiet zwiększyła się o 0,8 punktu proc. do 4,4%, a stopa bezrobocia młodzieży (15-24 lata) – o 3,8 punktu do 15,4% (wskaźnik w tej kategorii wiekowej był 4,4-krotnie wyższy niż wśród ogółu ludności).
- j) Spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych spowodował dalszą poprawę sytuacji na rynku pracy grup osób w największym stopniu zagrożonych negatywnymi skutkami bezrobocia, do których w szczególności należą:
- osoby długotrwale bezrobotne; ich liczba spadła o 2892 osoby, a ich udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych zmniejszył się o 2,6 punktu, do 55,1%,
 - osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia; liczba zarejestrowanych w tej grupie wiekowej spadła o 1092 osoby, a ich procentowy udział wśród ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 punktu do 27,7%,
 - osoby bezrobotne młode, do 30 roku życia; liczba zarejestrowanych w tej grupie wiekowej zmniejszyła się o 1032 osoby, a ich udział wśród ogółu bezrobotnych o 0,2 punktu, do poziomu 27,0%,
 - osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego; ich liczba spadła o 1184 osoby, a udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych o 1,0 punktu, do 23,2%,
 - kobiety bezrobotne, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka; ich liczba zmniejszyła się o 650, a udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych o 0,2 punktu, do poziomu 16,0%,
 - osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej; ich liczebność zmniejszyła się o 117 osób, a odsetek o 0,2 punktu do 1,6%.

Niemniej jednak, na regionalnym rynku pracy wystąpiły także negatywne zmiany w obrębie struktury zarejestrowanych bezrobotnych. Przy kolejnym spadku ogólnej liczby bezrobotnych i odpływie osób najbardziej aktywnych i mobilnych na rynku pracy, w 2019 r. odnotowano wzrost procentowego udziału bądź utrzymanie wysokiego odsetka następujących grup osób defaworyzowanych:

- osób niepełnosprawnych, których liczebność spadła o 201 osób, jednak ich udział w ogólnej zbiorowości bezrobotnych zwiększył się o 0,1 punktu, osiągając wartość 6,8%,
- osób posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia, których liczba zmniejszyła się o 617, ale procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych utrzymał się na poziomie 18,1%,
- osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych; ich liczba zmniejszyła się o 1168, natomiast odsetek wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych utrzymał się na poziomie 33,3%.

W 2019 roku mieliśmy do czynienia ze spadkiem procentowego udziału kobiet wśród ogółu bezrobotnych; w porównaniu do końca 2018 r. odsetek kobiet zmniejszył się o 0,1 punktu proc. do 47,5%. Poziom bezrobocia kobiet spadł o 1707 osób, tj. o 9,7%, podczas gdy w grupie bezrobotnych mężczyzn spadek wyniósł 1802 osoby, tj. o 9,4%. Przewaga liczebna kobiet wyraźnie się zaznacza jednak w grupie bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, gdzie stanowią odpowiednio: 84,8% oraz 82,5%, bezrobotnych cudzoziemców (61,6% z nich to kobiety), bezrobotnych kobiet do 30 roku życia (56,6%) i w grupie bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej (55,4% z nich to kobiety).

Rok 2019 był kolejnym rokiem pozytywnych tendencji na rynku pracy. Bezrobocie rejestrowane spadło, i to w większym stopniu niż w poprzednim roku. W skali roku zwiększył się zarówno współczynnik aktywności zawodowej ludności powyżej 15 roku życia, o 0,5 punktu, do wartości 57,4%, jak i wskaźnik zatrudnienia, który wyniósł 55,5%, tj. o 0,6 punktu więcej niż

przed rokiem. Oba te wskaźniki były na poziomie wyższym niż średnia krajowa⁶ (Polska: współczynnik aktywności zawodowej – 56,7%; spadek o 0,1 punktu w stosunku do III kw. 2018 r., wskaźnik zatrudnienia – 54,9%; wzrost o 0,3 punktu).

Jednocześnie zmniejsza się liczba miejsc pracy w województwie zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy (w 2019 r. pracodawcy zgłosili do PUP 25,1 tys. miejsc pracy, tj. o 5,6 tys.; 18,3% mniej niż w poprzednim roku).

Podlaski rynek pracy pozostaje rynkiem mocno zróżnicowanym zarówno pod względem terytorialnym, jak i strukturalnym. Dotyczy to zarówno poziomu bezrobocia na lokalnych rynkach pracy, jak i rozwoju gospodarczego, a zwłaszcza rozwoju przedsiębiorczości i liczby działających na lokalnych rynkach podmiotów gospodarczych.

Regionalny rynek pracy nadal cechuje niedopasowanie popytu i podaży pracy, co skutkuje z jednej strony problemami pracodawców z pozyskaniem pracowników o pożądanym kwalifikacjach i koniecznością uzupełniania deficytów zasobami pracy z zagranicy, a z drugiej trudnościami bezrobotnych ze znalezieniem zatrudnienia na dobrej jakości i trwałych miejscach pracy.

3. Podsumowanie realizacji Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 r.

Realizacja w roku 2019 szeregu inicjatyw i działań w obszarze rynku pracy, w tym podejmowanych przez Realizatorów RPD/2019, przyniosła wymierne efekty i przyczyniła się do złagodzenia niekorzystnych zmian i odwrócenia niekorzystnych tendencji zachodzących w regionie. W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2019 został określony następujący cel główny: **wzrost zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata.**

W 2019 roku nastąpił **wzrost wskaźnika zatrudnienia ludności w wieku 20-64 lata.** W III kwartale 2019 r. wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata osiągnął poziom 75,5%.

Tabela. Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata w latach 2017-2019.

Wskaźnik	2017 (IV kw.)	2018 (IV kw.)	2019 (III kw.)
*wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata, w tym:	70,6%	71,9%	75,5%
- kobiet	61,9%	63,4%	67,6%
- mężczyzn	78,9%	80,4%	83,1%

*zgodnie z celami Strategii Europa 2020 oraz KPD przyjmowany jest wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata.

W Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na 2019 r. ujęto do realizacji 34 zadania zgłoszone przez następujące podmioty (Realizatorów):

- Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku,
- Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, Departament Rozwoju Regionalnego,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
- Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Podlaskiego (14),
- Podlaską Wojewódzką Komendę Ochotniczych Hufców Pracy w Białymstoku,
- Izbę Rzemieślniczą i Przedsiębiorczości w Białymstoku.

W ramach priorytetu **I. Wsparcie na rzecz przedsiębiorczości** w roku 2019 realizowano 3 zadania, które skierowane były na wpieranie rozwoju przedsiębiorczości m.in. poprzez dotacje na podjęcie działalności gospodarczej przyznawane osobom bezrobotnym, działania informacyjne i szkoleniowe służące wsparciu przedsiębiorców i osób zainteresowanych założeniem firmy.

W priorytecie **II. Aktywizacja zawodowa niewykorzystanych dotąd zasobów pracy, w tym grup narażonych na wykluczenie społeczne i bezrobocie długoterminowe** realizowane działania (14 zadań) służyły wsparciu osób pozostających bez pracy w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy m.in. osób powyżej 50 lat, osób niepełnosprawnych, z niskimi kwalifikacjami głównie poprzez m.in. usługi poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, programy aktywizacji zawodowej, pomoc w

⁶ Informacja o rynku pracy w III kwartale 2019 roku (dane wstępne), GUS Warszawa, 27.11.2019 r.

opiece nad dzieckiem oraz włączeniu zawodowemu i społecznemu osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym osób niepełnosprawnych, wsparciu w aktywizacji i zatrudnieniu osób młodych do 30 roku życia oraz wspieraniu rozwoju ekonomii społecznej i rozwijaniu dostępu do usług społecznych i zdrowotnych.

W obszarze priorytetowym **III. Sprawny rynek pracy** zadania przyjęte do realizacji (17 zadań) skierowane były na rozwijanie kształcenia ustawicznego osób dorosłych głównie poprzez wspieranie osób zagrożonych zwolnieniem i zwolnionych z pracy z przyczyn zakładu pracy, dofinansowanie kształcenia pracowników i pracodawców oraz rozwijanie kształcenia i szkolenia zawodowego poprzez realizację projektów wspierających szkoły zawodowe i nauczycieli zawodu a także wsparcie w uzyskiwaniu tytułów zawodowych, potwierdzaniu umiejętności i kwalifikacji, rozwijaniu i doskonaleniu systemu obsługi rynku pracy m.in. poprzez działania na rzecz pracodawców oraz rozwijaniu informacji o rynku pracy realizując badania i analizy dotyczące różnych aspektów rynku pracy.

Efekty zaplanowanych w RPD/2019 działań w większości zostały osiągnięte. Zestawienie planowanych do uzyskania efektów zadań realizowanych w ramach RPD/2019 z uzyskanymi rezultatami na koniec 2019 r. zawiera **Załącznik Nr 1**.

Podsumowując realizację działań podejmowanych w ramach RPD/2019 w odniesieniu do wybranych efektów działań w szczególności odnoszących się do wsparcia osób na rynku pracy uzyskano następujące efekty:

- w ramach działań powiatowych urzędów pracy (obejmujących również działania realizowane w ramach programów operacyjnych) - 4376 osób zostało wyłączonych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej, w tym 1435 osób zostało skierowanych do prac interwencyjnych, 758 do robót publicznych, 469 podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, 386 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 1 osoba w ramach bonu na zatrudnienie, 20 osób w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, 868 osób uzyskało środki na podjęcie działalności gospodarczej;
- powiatowe urzędy pracy na szkolenia skierowały 432 osób bezrobotnych, staż u pracodawcy rozpoczęło 3310 bezrobotnych, prace społecznie użyteczne – 447 bezrobotnych,
- 754 osoby uzyskały środki na podjęcie działalności gospodarczej w ramach Działania 2.3 RPOWP;
- 382 osoby młode bierne zawodowo z grupy NEET, uzyskały wsparcie w PO WER Działanie 1.2,
- 5183 osoby skorzystały z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej oraz informacji zawodowej w ramach działań CiIPKZ WUP,
- 20556 osób młodych objęto działaniami aktywizacyjnymi przez PWK OHP (pośrednictwo, usługi doradców zawodowych, warsztaty, kursy), w tym 2397 osób młodych podjęło zatrudnienie za pośrednictwem jednostek PWK OHP,
- objęto wsparciem 597 osób w zakresie przygotowania do egzaminów/przeprowadzenia egzaminów na tytuł czeladnika lub mistrza w zawodzie, przyuczenia do wykonywania określonych czynności, 1147 osób w ramach przygotowania zawodowego młodocianych, (działania IRziP),
- 1263 osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostały objęte wsparciem w programie RPOWP Działanie 7.1, w Działaniu 7.3 – 1881 osób,
- 4309 osób pracujących skorzystało ze wsparcia na dofinansowanie kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- 1285 osób pracujących uzyskało refundację wydatków poniesionych na finansowanie usług rozwojowych w ramach projektu Podmiotowego Systemu Finansowania usług rozwojowych,
- w zakresie rozwijania kształcenia zawodowego (Działanie 3.3 RPOWP) - 4571 uczniów zostało objętych wsparciem w zakresie nabywania kompetencji i kwalifikacji, 1646 uczniów uczestniczyło w stażach i praktykach u pracodawcy.

4. Finansowanie realizacji zadań przyjętych w Regionalnym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2019.

W 2019 r. zadania realizowane w ramach RPD/2019 finansowane były z różnych źródeł - krajowych i zagranicznych. Na realizację ujętych w Planie działań wydatkowano ogółem **333835,2 tys. zł**, z tego:

Źródło finansowania	Wydatkowanie (w tys. zł)	Plan wydatków (w tys. zł)	% realizacji
Fundusz Pracy	48126,7	39282,6	122,5
PFRON	4556,1	3388,0	134
Budżet Państwa	15361,3	23198,4	66,2
Budżet JST/in. publ.	4425,5	3405,5	130
Środki prywatne	15084,0	24598,8	61,3
EFS	244005,3	292935,8	83,3
Inne środki UE	12,4	24,6	51,7
Ogółem	333835,2	386833,1	86,3

Budżet RPD/2019 zrealizowano na poziomie 86,3%. W roku 2019 na realizację zadań w obszarze rynku pracy ujętych w poszczególnych priorytetach RPD/2019 wydatkowano na:

- Priorytet I. Wsparcie na rzecz przedsiębiorczości – 3668,9 tys. zł,
- Priorytet II. Aktywizacja zawodowa niewykorzystanych dotąd zasobów pracy, w tym grup narażonych na wykluczenie społeczne i bezrobocie długoterminowe – 207025,3 tys. zł,
- Priorytet III. Sprawny rynek pracy – 123141 tys. zł.

Szczegółowe zestawienie wydatków poniesionych na realizację RPD/2019 stanowi **Załącznik Nr 2**. W podanych kwotach wydatków nie uwzględniono zadań realizowanych przez instytucje w ramach środków własnych przeznaczonych na działalność statutową.